

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK FAKÜLTESİ
MİMARLIK BÖLÜMÜ
2025-2026 Güz Yarıyılı

**YAŞAMIN ONARIMI / YENİDEN YAPILANDIRILAN TOPLUM /
ŞEHİR YENİDEN YAPILANDIRMA**

**(TRAVMATİK BAĞLAMDA KENTSEL ve SOSYAL
READAPTASYONA MİMARİ YANITLAR)**

Doç. Dr. Nihal Arda AKYILDIZ

(Proje Koordinatörü)

Prof. Dr. Türkan GÖKSAL ÖZBALTA

Dr. Öğretim Üyesi Figen ALTINER

KAPSAM

İnsanların günlük hayatlarını aniden kesintiye uğratma etkileriyle afetler doğa, insan veya teknoloji kaynaklı tahrip edici olaylar olarak açıklanabilir. Türkiye de bulunduğu coğrafi konum ve sahip olduğu aktif fay hatları nedeniyle depremlerden etkilenmekte olan ülkelerden biridir. Daha önceki süreçlerde yaşanan büyük şiddetteki depremlerde ülkenin ekonomisiyle birlikte sosyal yaşam da çeşitli açılardan etkilenmiştir. Bu bağlamda afet yönetimi kapsamında; afet öncesi, afet sırası ve afet sonrası gibi bir takım stratejiler planlanmaktadır. Afet yönetiminin başlıca amacı can ve mal kaybını azaltmak ve ulusu doğal, teknolojik ve insan faktörlü afetlerden korumaktır. Bunu yaparken hazırlıklı olma, koruma, müdahale, iyileştirme ve zarar azaltma gibi öğeleri içeren riske dayalı, kapsamlı bir afet ve acil durum yönetim sistemi öngörülmektedir. Çağdaş bir afet yönetim sisteminin gerekliliği olarak, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ve Acil Yönetim Genel Müdürlükleri kapatılarak, bu kurumların yerine, 2009 tarihi itibarıyla Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) kurulmuştur. Bu nedenle projede AFAD'dan da destek alınması planlanmaktadır.

PROJE KONUSU

Balıkesir Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nde 2025-2026 Güz Yarıyılı Mimari Tasarım 402 dersi için belirlenen konu “Yaşamın Onarımı / Yeniden Yapılandırılan Toplum / Şehri Yeniden Yapılandırma (Travmatik Bağlamda Kentsel Ve Sosyal Readaptasyona Mimari Yanıtlar)” olmuştur. Tasarımcılar kendilerine verilen program dâhilinde araştırmalar yapacak, yaşamın onarımı ve şehrin yeniden yapılandırılmasına katkı sunmak üzere afet sonrası müdahale senaryoları oluşturacak ve bu kapsamda mekân organizasyonları oluşturacaklardır. Süreç içerisinde tasarımcılardan beklenen; güncel afet yaklaşımlarını ve bu yaklaşımların mimari mekân üzerindeki etkilerini irdelleyerek, kendi tasarımlarını etkili felsefi ve kuramsal çözümlerle mekânla buluşturarak ifade etmeleridir.

TEMEL PROGRAM - olası bileşenler - ayrı ayrı/bireysel olarak sonuçlandırılacaktır.

Yer: Ayşebacı Mahallesi

Beklenen Mimari ve Peyzaj Tasarımı: 10.000 m2 (+/- % 10)

İHTİYAÇ PROGRAMI

KONAKLAMA

30 m² birim x 50 - 2 kişilik

60 m² birim x 80 - aile için

200 m² x 1 performans salonu - 150 koltuk

120 m² x 1 Fuaye

Sahne arkası depolama, Kulis

EĞİTİM

Çocuklar

40 m² x 6 normal sınıf

40 m² x 4 anaokulu sınıfı

50 m² x 2 anaokulu yatak odası

50 m² x 4 atölye

50 m² x 2 müzik odası

120 m² x 1 yemek salonu ve mutfak

30 m² x 2 öğretmen odası

20 m² x 4 danışma odası

Oyun alanları

REKREASYON

60 m² x 4 hobi atölyesi

60 m² x 4 aktivite kulübü

Kapalı spor tesisi

Fitness, yoga, masa tenisi, squash vb.

30 m² x 2 öğretim görevlisi ofisi

SAĞLIK

120 m² x 1 tıbbi ünite

400 m² x 1 psikolojik destek birimi

20 m² x 4 danışma odası

20 m² x 8 psikolog ofisi oyun alanı

Terapi alanları

Kadınlar ve Gençler

60 m² x 6 zanaat sınıfı

60 m² x 4 hobi sınıfı

60 m² x 2 okuma yazma sınıfı

60 m² x 2 bilgisayar laboratuvarı

60 m² x 2 müzik odası

120 m² x 1 sergi alanı

100 m² x 1 perakende alanı

80 m² x 1 kafe salonu + mutfak 30 m²

60 m² x 1 depo

2 öğretmen ofisi

YÖNETİM

Karşılama alanı

Resepsiyon

80 m² x 1 bekleme salonu

20 m² x 4 ofis

Genel Müdürlük

20 m² x 8 ofis

40 m² x 1 toplantı odası

Afet Koordinasyon Merkezi

20 m² x 8 yardım bürosu ofisleri

40 m² x 2 toplantı odası

60 m² x 2 seminer odası

30 m² x 2 medya iletişim büroları

80 m² x 2 yardım ve bağış deposu

KÜLTÜR

150 m² afet farkındalık merkez –

Bilgi merkezi

Sergi alanı seminer odaları

120 m² x 1 okuma salonu, kütüphane

100 m² x 1 film salonu

150 m² x 1 performans salonu -100 koltuk

TEKNİK

Mekanik
Elektrik
Depo

DIŞ MEKÂN

Açık alanlar
Yeşil alanlar
Etkinlik alanları
Oyun alanları
Dinlenme alanları
Spor alanları
Hayvan barınağı
Araba otoparkı
Kamyon otopark

BİTİRME ÇALIŞMASININ GENEL DEĞERLENDİRME İLKELERİ

Şehircilik ve Planlama İlkeleri

- Çalışma alanının kent ve bölgesi içindeki yeri, yakın ve uzak çevre ile ilişkisi, kentsel işlev alanlarıyla ilişkisi,
- Taşıt ve yaya bağlantıları (ulaşım analizi): Mevcut yolların göreceli önemleri, toplu ulaşım (minibüs, otobüs, vb.), özel ulaşım, yaya ulaşımı vb.,
- Çalışma alanında yapılacak tasarımın kentsel imaja katkısının düşünülmesi (kentsel doku, kentin yüzü vb.),
- Çalışma alanında tasarlanacak yapının, oluşmuş kentsel/kırsal yakın çevre yaya/taşıt, servis ilişkilerinin sağlıklı kurulması,
- Çalışma alanının kendi içindeki yaya/taşıt, servis ilişkilerinin sağlıklı kurulması, engelliler için özel önlemlerin alınması,
- Ana trafik aksları ile olan ilişkinin sağlıklı kurulması, duran-hareketli taşıt ayrımının mevcut standartlara ve normlara uygun olarak düzenlenmesi,
- Fiziksel/doğal/yapay çevre koşullarının, mevcut dokunun dikkate alınması,
- Dış mekânların mekânsal kaliteleri, imajları, süreklilikleri, okunabilirlikleri ve esnek kullanıma olanak verme potansiyellerinin düşünülmesi,
- Kentsel teknik alt yapı ilkelerinin dikkate alınması,

Bina Bilgisi Tasarım İlkeleri

- Tasarımın özgünlüğü, tema/ana yaklaşım ilkelerinin ve yaratıcılığın tartışılması,
- Çevre ilişkileri, bağlamın değerlendirilmesi (anlam ve simgesel boyut, yakın çevre ve kent kimliği, mevcut yapılaşmış çevre, sosyal çevre, topografya ..vb.),
- Dış mekan oluşumu ve kalitesi (yapı/yapı grubu çevre ilişkileri, mekan akışı, boyutlanma, biçimlenme, yeşil, su,...vb.),
- Mekân örgütlenmesi ve işlevsel organizasyon,
- Bina öğeleri (giriş, biçimlenmesi/organizasyonu, merdiven, galeri, WC,...vb.)
- İç mekân zenginliği, uygun boyutlanma-biçimlenme-ilişkiler/akışlar,
- Tasarım ve teknoloji kullanımı,
- Engelliler için özel önlemler alınması,
- Yangın için önlemler alınması,

Yapı Bilgisi İlkeleri

- Yapım yöntemi seçimi (geleneksel ve/veya endüstrileşmiş) ve bu yöntemin genel ilkelerine uygun olarak yapının oluşturulması,
- Yapım yöntemi, yükler, açıklıklar, çevresel koşullar vb. dikkate alınarak taşıyıcı sistemin seçimi, taşıyıcı sistem ve malzeme ilişkilerinin kurulması,
- Mimari yapıya uygun yapı malzemesi seçimi (geleneksel ve/veya çağdaş), yapı elemanlarının doğru veya rasyonel detaylandırılması, elemanlar arasındaki ilişkinin doğru kurgulanması,
- Yapı oluşturmada gerekli yönetmeliklerin dikkate alınması (Deprem Yönetmeliği, Isı Korunum Yönetmeliği vb.) yapının ısı, ses, su, nem ve yangın korunumunun sağlanması,
- Isıtma, soğutma, havalandırma, aydınlatma, sıhhi tesisat, drenaj, elektrik vb. donatım sistemlerinin seçimi ve bu sistemlerin mimari proje ile bütünleştirilmesi,
- İklim krizi, döngüsel ekonomi, sürdürülebilirlik vb. ilkelerin çevresel duyarlılık doğrultusunda inovatif çözümler eşliğinde tasarım sürecinde (planlama, sistem-malzeme seçimi) dikkate alınması,
- Enerji etkin, Ekolojik Yapı,
- Yapı güvenlik sistemlerinin araştırılması,

Mimarlık Tarihi İlkeleri

- Mimarlık Tarihi bağlamında kent kimliğinin dikkate alınması,
- Bu bağlamda çalışma alanının tarihi çevre sürekliliğinin irdelenmesi,
- Tarihi çevreyle doğru ilişkiler kuran, yok etmeyen, onunla birlikte var olan bir yaklaşım çabası,

Restorasyon ve Koruma İlkeleri

- Çalışma alanında yapılacak tasarımlarda ve düzenlemelerde kente ilişkin tarihi dokunun, yapı karakterlerinin ve ilkelerinin göz önüne alınması,
- Kentsel kimlik öğelerinin değerlendirilmesi (simgesel ve anlamsal olarak),
- Tarihi sokak silueti ve sokağın sosyal geçmişinin yeni tasarımlarda anlam kazanması.

ÇALIŞMA ALANI

Proje alanı Balıkesir Karesi İlçesinde bulunan 10.000m²'lik bir alanı kapsamaktadır. Şekil 1 ve Şekil 2'de proje alanı sınırları gösterilmiştir.

Şekil 1. Proje alanının yakın çevre ilişkisi

Şekil 2. Proje alanı

TESLİMDE İSTENİLENLER

Analiz paftası

Vaziyet planı ve siluetler 1/500

Kapalı mekânların avan projesi (plan-kesit ve görünüşler) 1/200

Üç boyutlu görünüşler

Maket 1/1000 ve 1/500

AÇIKLAMALAR

Dönem içerisinde ara jüri ve dönem sonunda final jürisi yapılacaktır.

Final notu, öğrencinin dönem boyunca yapılan jüriler ve geliştirdiği projeden almış olduğu notun toplamıdır.

3 ara ve final jürisine katılım zorunludur.

MİMARİ TASARIM 401 DERSİ HAFTALIK PROGRAM

PROGRAM	TARİH	İÇERİK / KONU
İlk Toplantı	18.09.2025	İçerik/konunun tanıtılması, ön bilgilerin verilmesi, konu hakkında bilgilendirme.
Yer Gösterme- Bilgilendirme	25.09.2025	AFAD ve Büyükşehir Kent Estetiği Daire Başkanlığı ile görüşme. Arazi görme, öğrenci sorularının cevaplanması.
1. Jüri*		
2. Jüri*		
3. Jüri*		
Proje Teslimi		
Final Jürisi		

*Jüri tarihleri ilgili haftada Mimarlık Bölüm Başkanlığı'nın belirlediği gün ve saatte gerçekleştirilecektir.

Doç. Dr. Nihal Arda AKYILDIZ

(Proje Koordinatörü)

Prof. Dr. Türkan GÖKSAL ÖZBALTA

Dr. Öğretim Üyesi Figen ALTINER

Başarılar dileriz.